

Početna stranica>Obiteljskopravni predmeti i nasljeđivanje>**Razvod braka i zakonska rastava**

Otvoreni postupci u području građanskog pravosuđa koji su započeti prije isteka prijelaznog razdoblja nastaviti će se na temelju prava EU-a. Na temelju uzajamnog sporazuma s Ujedinjenom Kraljevinom na portalu e-pravosuđe do kraja 2024. ostat će dostupne informacije povezane s Ujedinjenom Kraljevinom.

Razvod braka i zakonska rastava

Gibraltar

1 Koji su uvjeti za dobivanje razvoda?

Suprug ili supruga mora sudu podnijeti pisani zahtjev, odnosno tužbu. Zahtjeve za razvod rješava Vrhovni sud i bračni drugovi moraju zahtjev za razvod podnijeti tom sudu. Podnositelj zahtjeva mora dokazati da su bračni odnosi trajno poremećeni i mora dostaviti dokaze o jednoj od pet činjenica navedenih u nastavku.

Zahtjev za razvod ne može se podnijeti u roku od **dvije godine** od sklapanja braka. Jedine iznimke od tog pravila postoje u slučajevima kada je tužitelj doživio iznimne teškoće ili je tuženik pokazao iznimnu lišenost ili ako je tužitelj u trenutku sklapanja braka bio mlađi od 16 godina.

2 Koji su razlozi razvoda?

Jedina su osnova za razvod trajno poremećeni bračni odnosi. Trajna poremećenost bračnih odnosa može se dokazati jednom ili više bračnih „činjenica“: drugi bračni drug počinio je preljub, zbog čega je tužitelju nepodnošljivo s njim živjeti,

nerazumno ponašanje, što znači da se bračni drug ponašao na takav način da se od tužitelja ne može razumno očekivati da će nastaviti s njim živjeti,

narušavanje, što znači da je drugi bračni drug napustio tužitelja na razdoblje od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za razvod,

razdvojenost stranaka na razdoblje od dvije godine prije podnošenja zahtjeva za razvod (uz suglasnost drugog bračnog druga),

razdvojenost na razdoblje od pet godina prije podnošenja zahtjeva za razvod (bez suglasnosti drugog bračnog druga).

Sud mora što bolje istražiti činjenice koje navodi podnositelj zahtjeva (tužitelj) i činjenice koje navodi drugi bračni drug (tuženik). Ako sud smatra da su dokazi o trajno poremećenim bračnim odnosima zadovoljavajući, sudac Vrhovnog suda donosi odluku o razvodu pod uvjetom da smatra primjerenima rješenja povezana s djecom stranaka koje se razvode.

Ako je sud uvjeren da su bračni odnosi trajno poremećeni, on će donijeti decree nisi (privremeno rješenje o razvodu). Nakon šest tjedana stranka koja je podnijela zahtjev za razvod može zatražiti decree absolute (pravomočno rješenje o razvodu). Osim u iznimnim okolnostima, nema vremenskog ograničenja za podnošenje zahtjeva za donošenje pravomočnog rješenja.

Međutim, ako je zahtjev za donošenje pravomočnog rješenja podnesen više od 12 mjeseci nakon decree nisi, podnositelj zahtjeva morat će dostaviti pisano objašnjenje:

navodeći razloge za kašnjenje,

navodeći je li živio zajedno s bračnim drugom od donošenja decree nisi i, ako jest, od kojeg do kojeg datuma i

navodeći je li, ako je riječ o supruzi, nakon donošenja rješenja decree nisi rodila dijete i, ako jest, navodeći relevantne činjenice te tvrdi li se da dijete jest ili bi moglo biti suprugovo dijete.

Sudac može od podnositelja zahtjeva tražiti da podnese pisano izjavu potvrđujući svoje objašnjenje te može donijeti odluku o zahtjevu kako smatra primjerenim.

3 Koje su pravne posljedice razvoda s obzirom na:

3.1 osobne odnose između supružnika (npr. prezime)

Brak prestaje i stoga više ne postoji dužnost suživota ili nastavka osobnog odnosa, osim ako stranke tako žele. Stranke mogu ponovno sklopiti brak ako to žele. Mogu odlučiti zadržati prezime koje su imale u braku ili vratiti prezime koje su imale prije braka.

3.2 podjelu imovine supružnika

O tome odlučuje sud kada sasluša činjenice određenog predmeta. Čak i ako postoji dogovor između stranaka, sud zadržava opće ovlasti odobriti ga ili izmijeniti.

3.3 maloljetnu djecu supružnika

Prije ili nakon što Vrhovni sud donese pravomočno rješenje, on ima ovlasti odlučiti o skrbništvu, uzdržavanju i obrazovanju djece rođene u braku ili čak odrediti pokretanje postupka za pružanje sudske zaštite djeci. Vrhovni sud ne može donijeti pravomočno rješenje o razvodu ako nije uvjeren da su sva djeca zbrinuta na zadovoljavajući način.

3.4 obvezu plaćanja naknade za uzdržavanje drugom supružniku?

Nakon izricanja decree nisi za razvod ili u bilo kojem trenutku nakon toga Vrhovni sud ima ovlasti odrediti da suprug mora supruzi tijekom zajedničkog života plaćati mjesечно ili tjedni iznos za uzdržavanje i pomoći koji Sud smatra razumnim. Pravo supruge na uzdržavanje prestaje kada se ona preuda, ali novi brak majke ne utječe na uzdržavanje djeteta rođenog u braku.

4 Što pravni pojam „zakonska rastava“ znači u praksi?

U skladu s gibraltarskim pravom zakonska se rastava naziva „sudskom rastavom“. Nakon donošenja takvog rješenja od bračnog se druga koji je tražio njegovo donošenje više neće očekivati da nastavi živjeti sa svojim mužem ili ženom. Međutim, neće moći stupiti u novi brak. Na sudsku se rastavu mogu odlučiti bračni drugovi čiji su bračni odnosi trajno poremećeni, ali koji ne žele ponovno sklopiti novi brak. Podnositelj zahtjeva za sudsku rastavu ne mora dokazati da su njegovi bračni odnosi trajno poremećeni. Nakon donošenja rješenja o sudskoj rastavi moguće je podnijeti zahtjev za donošenje rješenja o razvodu.

5 Koji su uvjeti za zakonsku rastavu?

Podnositelj zahtjeva mora dostaviti dokaze o jednoj ili više činjenica koje su potrebne za dokazivanje trajno poremećenih bračnih odnosa i, za razliku od osoba koje traže razvod, ne mora čekati da proteknu tri godine da bi mogao pokrenuti postupak.

6 Koje su pravne posljedice zakonske rastave?

Ako stranka u postupku sudske rastave umre bez oporuke, njezina se imovina dijeli u skladu sa zakonom, a rješenje o sudskej rastavi ima isti učinak kao i razvod. Stoga bračni drug nakon toga nema pravo na imovinu stranke koja nije ostavila oporuku. Ako stranka u postupku za sudske rastave umre nakon što je sastavila oporuku, sudske rastave nema učinka na pravo iz te oporuke ako je, primjerice, nadživjela stranka koja je zakonski rastavljena od umrle osobe u toj oporuci imenovana korisnikom.

Iste odredbe o podjeli imovine koje se primjenjuju na razvod primjenjuju se i na sudske rastave.

7 Što izraz „poništenje braka“ znači u praksi?

Postoje dvije vrste poništaja braka. Brak se može proglašiti ništavim, što znači da nikada nije bio valjan i nikada nije postojao. U drugačijim okolnostima brak može biti poništiv, što znači da jedan od bračnih drugova može podnijeti zahtjev za proglašenje braka nevaljanim. Brak se može nastaviti ako su s tim suglasna oba bračna druga.

8 Koji su uvjeti za poništenje braka?

Brak je ništav i nevaljan u sljedećim slučajevima:

ne ispunjuje uvjete iz Zakona o braku,

u trenutku sklapanja braka jedna od stranka već je bila u braku,

stranke nisu različitog spola; da bi brak bio valjan, jedan bračni drug mora biti muškarac, a drugi žena,

u slučaju poligamnog braka sklopljenog izvan Gibraltara, ako jedan od bračnih drugova ima prebivalište u Gibraltaru u trenutku sklapanja braka.

Brak je poništiv u okolnostima navedenima u nastavku.

Brak nije konzumiran zbog nesposobnosti jednog od bračnih drugova.

Brak nije konzumiran zbog voljnog odbijanja tuženika da ga konzumira.

Jedan od bračnih drugova nije primjereni pristao na brak jer je bio pod pritiskom ili je bilo prisiljen pristati, nije bio svjestan pravnih učinaka braka ili je bio psihički nesposoban shvatiti učinke odluke o sklapanju braka.

U trenutku sklapanja braka jedan je od bračnih drugova bolovao od takve psihičke bolesti da nije bio sposoban za brak ili od zarazne spolne bolesti koje tužitelj nije u tom trenutku bio svjestan.

U trenutku sklapanja braka tuženica je bila trudna s nekom drugom osobom koja nije tužitelj, a tužitelj u tom trenutku nije bio svjestan te činjenice.

9 Koje su pravne posljedice poništenja braka?

Nakon proglašenja braka nevaljanim, on se smatra ništavim. Međutim, ako je u braku bilo djece, Vrhovni sud mora se uvjeriti da su donesena odgovarajuća rješenja. Mogu se donijeti i mjere o plaćanju uzdržavanja te skrbništvu/uzdržavanju djece.

10 Postoje li načini alternativnog izvansudskega rješavanja pitanja povezanih s razvodom bez obraćanja sudu?

Razvod je u isključivoj nadležnosti Vrhovnog suda Gibraltara. Međutim, određeni su oblici socijalne potpore dostupni u okviru bračnog savjetovanja.

11 Gdje trebam podnijeti zahtjev (molbu) za razvod/zakonsku rastavu/poništenje braka? Koje formalnosti treba poštovati i koje dokumente moram priložiti zahtjevu?

Zahtjevi se podnose Pisarnici Vrhovnog suda, 277 Main Street, Gibraltar.

Zahtjev se podnosi tužbom i mora biti potkrijepljen dokazima koji uključuju presliku vjenčanog lista i preslike rodnih listova djece te u njemu mora biti navedena osnova za razvod/sudske rastave/ništavost. Treba navesti i podatke o djeci te finansijske okolnosti tužitelja. Više pojedinosti dostupno je u Pisarnici Vrhovnog suda, 277 Main Street, Gibraltar, telefon (+350) 200 75608.

12 Mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Može biti dostupna pravna pomoć za pokrivanje troškova postupka ako su ispunjena odgovarajuća mjerila u pogledu prihoda. Obrasci i dodatni podaci dostupni su u Pisarnici Vrhovnog suda, 277 Main Street, Gibraltar.

13 Je li moguće uložiti žalbu na odluku povezanu s razvodom/zakonskom rastavom/poništenjem braka?

Ukidanje rješenja o razvodu ili poništaju moguće je u bilo kojem trenutku prije nego što ono postane pravomoćno. U slučaju sudske rastave u nekim je okolnostima moguće ukinuti sudske rješenje u bilo kojem trenutku nakon donošenja. Odluke o uzdržavanju te o skrbništvu nad djecom i uzdržavanju djece mogu se izmijeniti nakon pravomoćnosti rješenja.

14 Što treba učiniti kako bi se u ovoj državi članici priznala odluka o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici?

U Uredbi Europske unije br. 2201/2003 navodi se da se odluka o razvodu, zakonskoj rastavi (sudske rastave) ili poništaju braka donesena u jednoj državi članici može priznati u drugoj državi članici. Potrebne isprave mogu se dobiti od suda koji je donio odluku i treba ih podnijeti Vrhovnom sudu.

Navedena Uredba ne utječe na pitanja krivnje, imovinskih posljedica braka, uzdržavanja ili druga sporedna pitanja. Mora postojati stvarna veza između predmetne stranke i nadležne države članice.

Priznavanje može biti odbijeno ako je odluka protivna javnom poretku, ako je donesena u odsustvu osobe, ako tuženiku nisu pravovremeno dostavljene odgovarajuće isprave ili odluka nije u skladu s presudom u postupcima između istih stranaka u Gibraltaru ili nije u skladu s prethodnom presudom u toj državi, pod uvjetom da se prethodna presuda može priznati u Gibraltaru.

Skvaka zainteresirana stranka može podnijeti zahtjev za donošenje odluke o priznavanju ili nepriznavanju presude. Vrhovni sud može odgoditi postupak ako je protiv presude čije se priznavanje traži podnesena žalba.

Ako odluku nije moguće priznati u skladu s tom Uredbom, na priznavanje odluka o razvodu donesenih u inozemstvu primjenjuje se Zakon o braku. U njemu je propisano sljedeće:

valjanost inozemnog razvoda, poništaja ili zakonske rastave donesenih u postupku priznaje se u sljedećim slučajevima:

razvod, poništaj i zakonska rastava proizvode učinke u skladu s pravom države u kojoj su doneseni i

na odgovarajući datum (odnosno datum početka postupka za razvod braka) bilo koji od bračnih drugova

imao je uobičajeno boravište u državi u kojoj je donesena odluka o razvodu, poništaju ili zakonskoj rastavi ili

imao je prebivalište u toj državi ili

bio je državljanin te države.

15 Kojem se sudu moram obratiti kako bih se usprotvio priznavanju odluke o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici? Koji se postupak primjenjuje u takvim slučajevima?

Odluke o razvodu i zakonskoj rastavi donesene u drugim državama priznate su u Gibraltaru ako su ispunjeni određeni uvjeti. Jedna od osnova za prigovor na priznavanje takvog razvoda/zakonske rastave jest da nije ispunjen jedan od uvjeta iz Zakona o braku. U tom se slučaju Vrhovnom sudu Gibraltara može podnijeti zahtjev kojim se traži donošenje rješenja o nevaljanosti određene odluke o razvodu / zakonskoj rastavi donesene u drugoj državi.

16 Koje zakonodavstvo u vezi s razvodom sud primjenjuje u postupcima između supružnika koji ne žive u ovoj državi članici ili su različitih nacionalnosti?

Sudovi u Gibraltaru uvijek primjenjuju zakone Gibraltara na sve predmete koji se pred njima pokreću. Ti su sudovi nadležni za razvod, čak i ako je brak sklopljen u inozemstvu, ako bilo koji od bračnih drugova:

ima prebivalište u Gibraltaru na dan pokretanja postupka ili

imao je uobičajeno boravište u Gibraltaru tijekom razdoblja od godine dana koje je završilo na taj datum.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 31/05/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.